

WERKEN IN HET BELOOFDE LAND

- Tussen 2004 en 2010 overspoelden 1,5 miljoen arbeidsmigranten het Verenigd Koninkrijk.
- In Engeland komt 20 procent van alle laaggeschoolde werknemers uit een ander land.
- Ze komen vooral uit Oost-Europa, Portugal en Spanje.
- Een op de acht werknemers in de tuinbouw in Nederland komt uit een ander EU-land.
- Vanaf 1 januari 2014 mogen de Bulgaren en Roemenen vrijelijk de West-Europese arbeidsmarkt op. De lonen in die landen liggen nog lager dan in Polen en Portugal

Gewetenloze werkgevers

„Arbeiders uit armere EU-landen worden soms uitgebuit door gewetenloze werkgevers, die daarmee een concurrentievoordeel behalen ten opzichte van degenen die zich wel aan de regels houden.”

Lodewijk Asscher, minister Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Massaal op zoek naar de mazen

Sectoren van de Nederlandse arbeidsmarkt worden overspoeld door buitenlandse werknemers. Door handig misbruik te maken van regels, wetten en personeel worden miljarden euro's verdiend door obscure bedrijven. De arbeidsmarkt criminaliseert in rap tempo.

door Rob Cox

In de *Elsevier* van oktober 2012 werd er voor het eerst melding van gemaakt. De arbeidsmarkt in bepaalde Nederlandse sectoren criminaliseert. Drugscriminelen stappen over naar de handel in werkrachten, omdat daar in korte tijd meer geld mee te verdienen is en de pakken en boetes kleiner zijn. Het gaat om onder meer transport, de vleesverwerkende industrie en de bouw. Personeel krijgt te weinig betaald of moet heel hoge kosten betalen. Belastingen en premies worden omzeild. De grens tussen bonafide uitzendbureaus en criminele koppelbazen is vager dan ooit. Malafide uitzendbureaus zijn er in veel gradaties. Zo is het Ierse Atlanco Rimec, dat bij de A2-tunnel in Maastricht Polen en Portugezen heeft werken, één van de grootste bedrijven in zijn soort. Atlanco Rimec noemt zichzelf een multinational. Het concern is expert in het opzoeken van de grenzen van wat er wel en niet mag op de arbeidsmarkt in Europese landen. Dat bleek een paar weken geleden uit onderzoek van de grenzen van wat er wel en niet mag op de arbeidsmarkt in Europese landen. Dat bleek een paar weken geleden uit onderzoek van de grenzen van wat er wel en niet mag op de arbeidsmarkt in Europese landen. Dat bleek een paar weken geleden uit onderzoek van de grenzen van wat er wel en niet mag op de arbeidsmarkt in Europese landen.

omvang van deze lucratieve 'menshandel' duidelijk: tientallen miljarden euro's. In politiek Den Haag is de problematiek van de buitenlandse uitzendbureaus al langer bekend. In een brief aan de Tweede Kamer van 11 april 2013 blijkt dat minister Lodewijk Asscher (PvdA, Sociale Zaken en Werkgelegenheid) weet heeft van veel dubieuze constructies. Hij noemt betalen onder het minimumloon of cao, werknemers die als zzp'er worden ingezet en dus buiten de cao vallen en fraude met werkgeversverklaringen. 'In veel gevallen is niet direct duidelijk of sprake is van een overtreding of een legale constructie met onwenselijke aspecten', schrijft hij. 'Bedrijven zoeken de randen van de wet op en het is niet altijd snel te duiden of er overheen wordt gegaan.' Duidelijker kan Asscher de schimmenstrijd niet omschrijven. Veel instanties zijn bezig met de controle op de arbeidsmarkt, maar tot voor kort werd niet samengewerkt. De ene instantie wist niet waar de andere naar keek, en naar sommige zaken keek niemand. Bedrijven als Atlanco Rimec maken daar slim gebruik van. Na meerdere incidenten vorig jaar besloot minister Asscher dat het misbruik en de uitbuiting aange-

pakt moesten worden. Alle betrokken instanties werken nu samen onder de noemer 'Aanpak malafide uitzendbureaus'. De cijfers zijn onthutsend. Tussen 2012 en 1 oktober 2013 werden door inspecties 592 uitzendbureaus gecontroleerd en 719 bedrijven die personeel inleenden. In 30 procent van al die inspecties werden overtredingen geconstateerd. Er werden 232 illegaal tewerkgestelde mensen gevonden en 217 onderbetaalde personen. Het topje van de ijsberg. Er zijn van maart 2012 tot augustus 2013 al 1.120 meldingen van misstanden binnengekomen. De controles hebben geleid tot enorme boetes en naheffingen. Van 2012 tot september 2013 zijn voor 90,7 miljoen euro aan boetes en naheffingen opgelegd voor belastingontduiking, ontduiking van sociale lasten en cao. De helft van die boetes is in 2013 opgelegd, terwijl het jaar nog niet is afgelopen. De Belastingdienst legde alleen al dit jaar 373 bedrijven in de branche een naheffing op. Totale waarde: 26 miljoen euro. Certificaten worden vervalst, schijnconstructies opgezet en werknemers geïntimideerd. Alles is geoorloofd, want een bedrijf dat betrapt wordt, lost op in een faillissement waardoor Belastingdienst en het personeel achter het net vissen als ze hun geld willen innen. Uitbuiting had al een hoge prioriteit. Het A2-schandaal in Maastricht heeft gezorgd voor nog meer druk op het dossier. Asscher sloot kort geleden een akkoord met de Poolse autoriteiten om uitbuiting gemakkelijker te kunnen opsporen. Soortgelijke afspraken zijn er met Roemenië en Bulgarije. Maar goed ook, want inwoners uit die landen hebben vanaf 1 januari 2014 vrije toegang tot de arbeidsmarkt in Europa.

“Het is niet altijd snel te duiden of bedrijven over de randen van de wet heengaan.

Minister Lodewijk Asscher

DESIGNAÇÃO	HORAS / QUANT.	VALOR / TAXA	ABONOS	DESCONTOS
Salário Bruto Mensal			1,847.30 €	
Abono Mensal Art.185ºnº8 CT	176.00	10.50 €	1,847.30 €	
Hora Extra 25%	1.00	461.82 €	461.82 €	
Acrésc.Abono Art.185ºnº8 CT-H.E.25%	46.00	13.12 €	603.52 €	
Hora Extra 50%	1.00	150.88 €	150.88 €	
Acrésc.Abono Art.185ºnº8 CT-H.E.50%	21.00	15.74 €	330.62 €	
Hora Extra 100%	1.00	82.66 €	82.66 €	
Acrésc.Abono Art.185ºnº8 CT-H.E.100%	14.00	20.99 €	293.89 €	
CPE* Artº 366-A Lei 53/2011 de 14 Out.	1.00	73.47 €	73.47 €	
Subsídio de Férias	176.00	0.73 €	128.16 €	
Proporcionais Ab.Mens.Art.185n.8 CT SF	1.00	153.88 €	153.88 €	
Subsídio de Natal	1.00	38.47 €	38.47 €	
Proporcionais Ab.Mens.Art.185n.8 CT-SN	1.00	153.88 €	153.88 €	
Subsídio Férias Não Gozadas	1.00	38.47 €	38.47 €	
Proporcionais Ab.Mens.Art.185n.8 CT FNG	1.00	153.88 €	153.88 €	
IRS	3,536.97 €	26.00%		22.92 €
Segurança Social	3,536.97 €	11.00%		389.07 €
Adiantamento				600.00 €
Desconto Apoio Logístico				968.75 €
IRS pago no estrangeiro				871.08 €
TOTAL			4,549.37 €	2,851.82 €
Total líquido a receber			1,697.55 €	

Hoe Atlanco Rimec de cao en de wet omzeilt

1. De werknemers in de Maastrichtse A2-tunnel moesten worden betaald volgens de bouw-cao. Die schrijft een loon voor van 13,12 euro bruto per uur. Maar op de loonstrook staat dat de mannen 10,25 euro verdienen. Dat is meer dan het minimumloon, maar slechts 75 procent van het cao-loon.
2. Bovenop het salaris krijgen de mannen een onkostenvergoeding van 25 procent. Daarmee lijkt het cao-loon van 13,12 euro precies te worden betaald. Alleen wordt over die onkostenvergoeding geen belasting betaald, geen pensioenopbouw afgedragen en geen andere sociale lasten. Dat scheelt 10 procent op de totale loonkosten.
3. De mannen van Rimec werken structureel 52 uur per week. Daarmee wordt de Arbeidstijdenwet overschreden. De man van wie deze loonstrook is, werkte in oktober 2012 243 uur. Dat komt neer op gemiddeld ongeveer 60 uur per week.
4. Alles wat aan onkostenvergoeding wordt betaald, haalt Atlanco dubbel terug door extreem hoge onkosten in rekening te brengen van 968,75 euro per maand. Het in rekening brengen van onkosten door de werkgever is in strijd met de bouw-cao, artikel 55. Die zegt dat de werkgever moet zorgen voor behoorlijk onderhoud en vervoer als werknemers niet na het werk naar huis kunnen. De werkgever moet die kosten betalen. Er moet zelfs dagelijks 6,65 euro door Atlanco aan de werkers betaald worden voor voeding.
5. De bouw-cao geldt voor bedrijven die werknemers voor meer dan de helft van het jaar uitleenen aan een bouwbedrijf. Atlanco omzeilt die door alle werknemers binnen een halfjaar over te hevelen naar een ander Rimec-bedrijf. In 2012 waren de mannen eerst in dienst bij uitzendbureau Rimec Portugal, vanaf juli werd dat plotseling Rimec Works Portugal. Dat is een ander bedrijf met een ander inschrijvingsnummer bij de Kamer van Koophandel.
6. Hier is te zien dat deze man werkte aan de A2-tunnel in Maastricht.